

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 17Csp/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201723
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Ďurková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920201723.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Renatou Ďurkovou v spore žalobcu: N. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. G. XXX/X, XXX XX V. nad P., právne zastúpeného: JUDr. Michal Michalovčík, advokát, Makovická 768/20, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 654,23 Eur a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal rozhodnutia totožným s výrokom rozsudku. Žalobu odôvodnil tým, že sa v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 17Csp/152/2018 domáhal ochrany svojich spotrebiteľských práv a to v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. 8300044779 zo dňa 18.01.2012, na základe ktorej bol žalovaným ako veriteľom poskytnutý žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver (ďalej len „zmluva o úvere“). Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 25.06.2019, č. k. 17Csp/152/2018-126, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2019 bolo rozhodnuté o určení neprijateľných zmluvných podmienok v bodoch 8. ods. 8.1. a 8. ods. 8.4. zmluvy o úvere a o povinnosti vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 354,23 Eur. Ďalej žalobca citoval z odôvodnenia rozsudku 17Csp/152/2018 a to odseky 28. až 30., 35. a 36. rozsudku a § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi úspešne domáhal svojich spotrebiteľských práv, o čom svedčí vyššie uvedený rozsudok, vzniklo mu právo na primerané finančné zadostučinenie. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti si žalobca voči žalovanému uplatňuje právo na finančné zadostučinenie vo výške 654,23 Eur, nakoľko žalobca úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, pričom nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške ako ho žalobca požaduje, podľa názoru žalobcu zohľadňuje aj skutočnosť, že sa žalovaný na úkor žalobcu chcel obohatiť o sumu 354,23 Eur a tiež z dôvodu, že žalovaný v zmluve o spotrebiteľskom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nejaké obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi.

2. Žalovaný doručil súdu vyjadrenie k žalobe zo dňa 31.05.2020 a uviedol, popiera splnenie zákonných podmienok vyplývajúcich z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., na ktoré sa odvoláva. Z formulácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety

(domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia. Poukázal ďalej na to, že okrem podanej žaloby v tomto konaní bola v časovej bezprostrednosti podaná aj iná žaloba o primerané finančné zadosťučinenie, o ktorej je konanie vedené pod sp.zn. 17Csp/189/2019, ďalšie konanie vedené pod sp.zn. 12Csp/187/2019, ďalšie konanie vedené pod sp.zn. 4Csp/22/2020 a konanie vedené pod sp. zn. 17Csp/73/2020. Žalobcovi nebránila žiadna existujúca prekážka uplatňovať požiadavku na primerané finančné zadosťučinenie v jednej žalobe, teda aj s odkazom na rozhodnutie 17Csp/152/2018 na ktoré sa odvoláva v tomto konaní. Opakované podávanie viacerých žalôb namiesto jednej je postupom, ktorý je vecne neobhájiteľný a dôvodne je ho možné považovať za zneužitie práva. Podľa žalobcu má uplatňované finančné zadosťučinenie plniť sankčnú funkciu. Žalovaný tvrdí, že tak ako platí princíp „konzumpcie“ sankcií vo verejnom práve, platí aj vo vzťahu k § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z, čo znamená, že priznanie finančného zadosťučinenia znamená finančné zadosťučinenie za všetky skutočnosti, ktoré nastali do rozhodnutia súdu o jeho priznaní. Ak vo verejnom práve platí princíp, že zbiehajúce sa delikty sú postihnuté len sankciou určenou pre najväznejší z nich, potom pri aplikácii § 3ods. 5 uvedeného zákona, ktoré má rovnako verejnoprávny charakter, nie je možné postupovať inak. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu o nároku na finančné zadosťučinenie, jeho výške a funkciách žalovaný popiera osobitne aj tvrdenia o „sankčnej“ povahe uvedeného nároku. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia neplní ani reparačnú a ani sankčnú funkciu. Ide o súkromnoprávny inštitút občianskoprávneho charakteru, ktorý nemôže plniť funkciu sankcie. Tá je na mieste v iných oblastiach práva, ako je administratívne alebo trestné právo. V uznesení Krajského súdu v Prešove 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 sa uvádza, že podstatou primeraného finančného zadosťučinenia nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie, keďže zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Na účely sankcionovania je totiž administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. V rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/3/2015 sa uvádza, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje, že účel primeraného finančného zadosťučinenia súvisí s iniciovaním vlastného postupu k ochrane svojich práv. Z podanej žaloby nevyplýva žiadne okolnosti, ktoré by požiadavku na zaplatenie sumy 500,- Eur vecne odôvodnili. Zadosťučinenie“ je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formou náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napríklad dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia (porov. príloha k zákonu č. 437/2004 Z.z., ak zohľadníme hodnotu jedného bodu napr. v roku 2011 (rok uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy) v sume 15,38 Eur). Žalobná požiadavka je z tohto pohľadu zjavne neprimeraná, čo je možné usudzovať aj bez toho, aby bolo potrebné či účelné vymenúvať prípady poškodenia zdravia zodpovedajúcich 32 bodom, v prípadoch ktorých bolo možné priznať náhradu cca. 886 Eur.

3. Žalobca v replike zo dňa 08.07.2020 uviedol, že žalobca súhlasí s tvrdením žalovaného, pokiaľ tvrdí, že ustanovenie §3 ods.5 zákona č. 250/2007Z.z. o ochrane spotrebiteľov v platnom znení je ustanovením s tzv. „relatívne neurčitou hypotézou“ , pričom toto ustanovenie výslovne neupravuje kritéria pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, najmä pre určenie jeho výšky, snád s výnimkou kritéria-primeranosti. Predmetné ustanovenie priznáva nárok na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi, ktorý úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej nielen zákonom č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov v platnom znení, ale aj osobitnými predpismi, pričom za osobitné predpisy je bezpochyby potrebné považovať nielen zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, tiež aj ustanovenia zákona č. 40/1964Zb. Občianskeho zákonníka, najmä ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, čo je zrejme napr. z § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.

zn.17Csp/152/2018, bol žalobca rovnako v procesnej pozícii žalobcu plne úspešný pri domáhaní sa ochrany voči žalovanému, najmä na základe používania neprijateľných zmluvných podmienok (§ 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., ďalej úmyselného konania pri bezdôvodnom obohacovaní sa, tiež pri ochrane ďalších spotrebiteľských práv vyplývajúcich najmä zo zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, § 52 až 54 anasl. Občianskeho zákonníka. Proces úspešného uplatnenia spotrebiteľských práv a uplatnenia porušenia práv povinností vychádzajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa bol v prípade žalobcu zavŕšený rozhodnutím súdu v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 17Csp/152/2018 (právoplatné dňa 13.08.2019). V ďalšom poukázal na Rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 23.10.2019, sp. zn. 9Co/274/2019. Poukázal aj na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.01.2019, sp.zn. 6Cdo/127/2017. Žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov, sp. zn.17Csp/152/2018, sa voči žalovanému domáhal uloženia povinnosti vydať mu neoprávnený majetkový prospech, získaný ne poctivo a úmyselne, a tiež aj určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Napriek tomu, že v zmysle už uvedeného, právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané už bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv alebo povinností voči spotrebiteľovi spôsobovalo strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, v danom prípade žalovaný dokonca aj reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal právo, pričom inkasovať mal v úmysle až sumu vo výške 3.919,58 Eur, čo potvrdzuje dôvodnosť hrozacej vyššej ujmy žalobcu ako tej, ktorá aj reálne vznikla (bezdôvodné obohatenie 654,23 Eur), a svedčí to aj o nepoctivom konaní zo strany žalovaného. Žalobca sa nestotožňuje s názorom žalovaného, keď tvrdí, že žalobca účelovo podáva niekoľko žalôb, pričom nároky si mohol uplatniť jednou žalobou. Žalobca je predsa oprávnený každý svoj nárok uplatniť osobitnou žalobou, keďže každé jedno porušenie práva a povinnosti zo strany žalobcu mu vyplýva z osobitného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, preto sú aj zo strany žalobcu uplatňované na súde viacerými osobitnými žalobami a zároveň súdmi rozhodované osobitne, ad hoc.

4. Žalovaný v duplike zo dňa 24.08.2020 uviedol, že podanie žalobcu neobsahuje žiadne skutočnosti odôvodňujúce požiadavku na zaplatenie sumy 500,- Eur (žalobca si v konaní uplatňuje sumu 654,23 Eur, pozn. súdu). Z podstaty finančného zadosťučinenia, ktoré je v civilnom práve používané na viacerých miestach vyplýva, že ide o satisfakciu za imateriálnu ujmu. Žiadnu inú funkciu mu právna úprava nepriznáva. Všeobecne teda primerané finančné zadosťučinenie znamená odčinenie nemajetkovej ujmy (buď v peniazoch, alebo aj nepeňažnou formou). Vyznačuje sa ďalej tým, že má osobný charakter, t. j. viaže sa na osobu, ktorá takúto ujmu utrpela. Existencia ujmy ako predpoklad priznania jej vyrovnania v podobe zadosťučinenia síce nemusí byť exaktne preukazovaná, ale v rámci racionálnych záverov musí byť odôvodnená konkrétnymi okolnosťami ako daná; inak by zadosťučinenie nepredstavovalo žiadnu satisfakčnú funkciu. Právna úprava len uľahčuje postavenie spotrebiteľa v tom, že nie je povinný dokazovať rozsah ujmy, príčinnú súvislosť a pod.; na strane druhej ale neznamená, že nárok vznikne za každých okolností, aj keď ujma nevznikla. Samotný záver, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, nie je záverom o skutočnej existencii takejto ujmy a pre priznanie finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je dostatočný. K tvrdeniam žalobcu, že je jeho právom podávať žaloby samostatne, potom ide z jeho strany účelový a formalistický výklad. Ani v podanej žalobe, ale ani vo vyjadrení žalobca neoznačil jedinú existujúcu skutočnosť, ktorá by jeho postup necharakterizovala ako účelový. Žalobcovi nebránila žiadna objektívna prekážka uplatňovania požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou. Žalobcovi nebránila žiadna prekážka, aby namiesto jednej žaloby o finančné zadosťučinenie podal žaloby štyri. Žalobca to ani nespochybňuje, ani nepopiera tvrdenie žalovaného o tom, že jeho postup skresľuje posudzovanie uplatnených nárokov a vytvára riziko duplicitného posudzovania tej istej skutočnosti. Zákaz zneužitia práva je inštitút, ktorý stelesňuje korigujúcu funkciu v tom, že za jeho pomoci sa odopiera ochrana výkonu práva, ktorý síce po formálnej stránke zodpovedá zákonu, ale vzhľadom k okolnostiam je neprijateľný. Nie je sporné, že v rovnaký deň žalobca podal viacero žalôb. Podanie viacerých žalôb namiesto jednej neurčil ani zákon, ani okolnosti prípadu a ani hrozba napríklad straty žalobného práva. Tvrdenia žalobcu vo všetkých podaniach sú identické kedy sa pozmeňujú len spisové značky predchádzajúceho konania, na ktoré sa odkazuje. V žiadnej z takto podaných žalôb sa neuvádza nič osobitné, čo by odlišilo ten - ktorý prípad žaloby od ostatných a teda by odôvodnilo postup žalobcu. Všetky žaloby sú podané na základe rovnakého splnomocnenia.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 17.08.2021. Právny zástupca žalovaného, ktorý bol na pojednávanie predvolaný riadne a včas svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil písomným podaním zo dňa 01.08.2021 z dôvodu hospodárnosti a súhlasil s tým, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti.

6. Súd sa oboznámil so stanoviskami strán sporu, listinnými dôkazmi, spisom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 17Csp/152/2018, z neho rozsudkom, zmluvou o úvere ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní súdu zotrval na žalobe a písomných vyjadreniach doručených do spisu a dodal, že primerané finančné zadostučinenie vo výške 654,23 Eur, ktorej zaplata sa domáha odôvodňuje skutočnosťou, že rozsudkom OS Trebišov zo dňa 25.06.2019 bolo právoplatne rozhodnuté po určení neprijateľných zmluvných podmienok k zmluve o úvere a tiež o povinnosti vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 354,23 Eur z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahovala zákonné náležitosti a preto bol úver posúdený ako bezúročný a bez poplatkov. Zo strany žalovaného došlo v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o úvere k viacnásobnému porušeniu spotrebiteľských práv jednak v rovine zakomponovania a používania neprijateľných zmluvných podmienok, konkrétne v bodoch 8.1 a 8.4 zmluvy o úvere a tiež v rovine, že zmluva nebola v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Sumu, ktorú vyčíslili ako primerané finančné zadostučinenie predstavuje jednak ekvivalent bezdôvodného obohatenia vo výške 354,23 Eur ako nárok na primerané finančné zadostučinenie zodpovedajúce porušeniu spotrebiteľských práv v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a absenciou zákonných náležitosti a tiež sumu 300 Eur, ktorou žalobca takouto sumou vyčíslil tú skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľských práv a to tým, že v zmluve o úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré boli súdom právoplatne určené ako neprijateľné. Ďalej uviedol, že žalobcovi hrozila omnoho vyššia ujma ako je suma zodpovedajúca spolu výške primeraného finančného zadostučinenia, keď žalovaný mal od žalobcu v úmysle inkasovať až sumu vo výške 3.919 Eur, pričom aj táto skutočnosť potvrdzuje dôvodnosť hrozacej ujmy na strane žalobcu a odôvodňuje aj opodstatnenosť žaloby čo do výšky nároku na primerané finančné zadostučinenie.

8. Z pripojeného spisu Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 17Csp/152/2018 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č. k. 17Csp/152/2018-126 zo dňa 25.06.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 13.08.2019 súd vyhovel žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému určenia, že zmluvná podmienka v bode 8 ods. 8.1 ... je neprijateľnou podmienkou, ďalej sa žalobca domáhal určenia, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere uvedená v bode 8 ods. 8.4 je neprijateľnou podmienkou a ďalej žalobca žiadal od žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 354,23 Eur. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Z vymedzenia zmluvných podmienok v žalobnom návrhu, z prebiehajúcich súdnych konaní vedených proti žalovanému je súdu známe, že sa jedná o zmluvné podmienky ktoré v rovnakom znení používané zo strany žalovaného už boli rozhodnutiami súdov a to nie len prvoinštancných, ale súdov odvolacích, určené za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor spotrebiteľa. Žalovaný žalobcovi v zmysle napadnutých zmluvných podmienok ešte pred poskytnutím úveru na jeho poskytovanú sumu započítal sumu 178,60 eur ako poplatok za to, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadal o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí mu odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za poplatok 178,60 eur pri úvere 1.200,- eur. Ide o hrubú nerovnováhu práv a povinností účastníkov spornej dohody v neprospech spotrebiteľa. Okrem toho predmetné zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ju aktivovať (prípadne vykonať úkon, ktorý by bolo možné považovať za súhlas s jej využívaním za poplatok), ale je formulovaná tak, že za službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 178,60 eur. Mesačná splátka je vo výške 68,12 eur. Za odklad troch splátok, t.j. splátok vo výške 204,36 eur, spotrebiteľ by mal podľa dojednania vopred, t.j. už pri uzavretí zmluvy, uhradiť poplatok vo výške cca samotného súčtu odložených splátok. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach je preto nepochybná. Okrem toho žalovaný uzatvoril s žalobcom zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej mu poskytol sumu 1.200 Eur, a to pri ročnej úrokovej

sadzbe 70%, pričom súd považuje túto zmluvu v časti dohodnutých úrokov považuje za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa priemerných úrokov z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v mesiaci január 2012 bol pri nových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 - 5 rokov priemerný úrok vo výške 12,11% ročne. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva medzi stranami dohodnutá ročná úroková sadzba 70%, čo predstavuje viac ako 6-násobok priemerných úrokov vyberaných bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Takto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase bankami. Z uvedeného dôvodu považoval súd dohodnutú výšku úroku z úveru za v rozpore s dobrými mravmi. Súd dospel k záveru, že v zmluve chýbajú podstatné náležitosti vyžadované zákonom a z toho dôvodu je zmluva bezúročná a bez poplatkov, preto dospel aj k záveru, že na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný mal nárok len na vrátenie sumy skutočne poskytnutých finančných prostriedkov. Žalobca na predmetnú Zmluvu o úvere uhradil sumu 1.375,63 Eur, ktorú skutočnosť mal súd preukázanú. Žalobca poskytol žalovanému úver 1.021,40 Eur po odrátaní sumy 178,60 Eur, ktorú si žalobca započítal na poskytnutý úver. Žalovaný sa na jeho úkor obohatil o sumu 354,23 Eur.

9. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 27.01.2011, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

10. Predmetom tohto konania je nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákon o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práv alebo povinností spotrebiteľa ustanovené zákonom o spotrebiteľovi, alebo osobitným predpisom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

11. Súd konštatuje, že úspešné uplatnenie porušenia práv spotrebiteľa bolo v súdnej veci jednoznačne preukázané a prejavilo sa to i právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 25.06.2019, č. k. 17Csp/152/2018-126, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2019. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy, ktorá žalobcovi vznikla konaním žalovaného a je aj určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku takého konania trpieť. Súčasne je však aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby nekonal v súlade so zákonom.

12. Z podmienok vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie formulovaných v § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nevyplýva, že by finančné zadosťučinenie bolo možné spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak. Uvedené zákonné ustanovenie nevyklučuje ani možnosť žiadať finančné zadosťučinenie aj popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práva. Konanie žalobcu, ktorý si ako spotrebiteľ uplatnil voči žalovanému, ako dodávateľovi, nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať ani za šikanózne, ktoré by bolo v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

13. V prejednávanej veci bola nepochybne naplnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, keďže právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 25.06.2019, č. k. 17Csp/152/2018-126 bolo rozhodnuté o určení neprijateľných zmluvných podmienkach v bodoch 8.ods. 8.1 a 8. ods.8.4 zmluvy o úvere č. 8300044779 zo dňa 18.01.2012 a ďalej bolo rozhodnuté, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 354,23 Eur z dôvodu, že o túto sumu sa žalovaný obohatil, keď súd

určil, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je bezúročná a bez poplatkov z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a zákonom, pokiaľ žalovaný v predmetnej zmluve poskytol žalobcovi úver pri ročnej úrokovej sadzbe 70%.

14. K argumentácii žalovaného, že žalobcovi žiadna ujma nevznikla súd uvádza, že skutočnosť, či ujma spotrebiteľovi skutočne aj reálne vznikla, je právne irelevantná, keďže postačuje už len samotná možnosť vzniku takejto ujmy. Súd tiež poukazuje, pokiaľ žalovaný namieta nedôvodnosť žaloby a nesplnenie podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, kde súd uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade na mieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

15. S poukazom na vyššie uvedené s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

16. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, keď uviedol, že zo strany žalobcu ide o účelové podávanie niekoľkých žalôb, pričom nároky si mohol uplatniť jednou žalobou. Súd je názoru, že je na samotnom žalobcovi ako formou si uplatní svoj nárok, ak je názoru, že jeho právo bolo porušené, a či vôbec si ho uplatní. Rovnako tak mohol postupovať žalovaný v pozícii žalobcu a uplatňovať si voči žalobcovi v pozícii žalovaného svoj nárok na zaplatenie dlžnej sumy jednou žalobou.

17. Pokiaľ ide o samotnú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, pri určení jeho výšky je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu. Za stavu, keď rozsudkom Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 17Csp/152/2018 zo dňa 25.06.2019 bolo vyhovené žalobe, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť súd dospel k záveru, že v tejto veci základ nároku je daný. Toto porušenie práv žalovaný nespochybnil, bolo o ňom právoplatne rozhodnuté, z nich preto súd vychádzal. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd tiež prihliadol k tomu, že v zmluve bol dohodnutý úžerný úrok (70% p.a.) a je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takých nevýhodných podmienok. Súd rovnako prihliadol k tomu, že žalovaný vnútil žalobcovi neprijateľné zmluvné podmienky a pokiaľ by sa žalobca nebol bránil, bol by sa žalovaný nepochybne na úkor žalobcu obohatil.

18. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení, na ktoré dodávateľovi nárok nevznikol, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok alebo nedodržania zákonných náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

19. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určuje na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, čo viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia 654,23 Eur za adekvátnu a primeranú okolnostiam prípadu a nároku v celom rozsahu vyhovel. Súd vyhodnotil sumu, o ktorú by sa žalovaný bezdôvodne obohatil (3.919 Eur), pokiaľ by žalobca nebol úspešný v základnom konaní. Suma 654,23 Eur nepredstavuje ani polovicu výšky bezdôvodného obohatenia, o ktoré by sa žalovaný obohatil od žalobcu, ak by nepodal žalobu. Je zrejmé, že žalobca s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci OS Trebišov sp. zn. 17Csp/152/2018, v ktorej žalovaný spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby, bol dlhodobo nedôvodne vystavený stavu právnej neistoty a to až do právoplatného skončenia uvedeného konania, pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný. V dôsledku konania žalovaného bol žalobca vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme a tiež bol nútený chrániť svoje práva súdnou cestou,

príčom súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

20. Súd ďalej uvádza, že spotrebiteľ, teda žalobca, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde, pričom žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Niet sporu o tom, že žalovaný vo veľkých objemoch poskytuje úvery (súdu z jeho činnosti je známe množstvo súdnych konaní vyvolaných žalovaným) a dobre pozná ustanovenia zák. č. 129/2010Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

21. Za popísanej situácie je priznanie finančného zadosťučinenia žalobcu plne dôvodné a jeho výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv spotrebiteľa zo strany dodávateľa a zodpovedá aj svojmu účelu poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

22. Súd podporne poukazuje aj na rozhodnutia súdov vyšších inštancií: Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 03.06.2021, sp. zn. 2CoCsp/19/2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.08.2021, sp. zn. 9CoCsp/23/2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 07.04.2021, sp. zn. 11CoCsp/48/2020, rozsudok Krajského súdu v Košiciach 2CoCsp/51/2021 zo dňa 26.08.2021.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca bol v konaní úspešný, súd rozhodol, že má nárok na náhradu trov konania v pomere 100 % voči žalovanému. V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Rozsudok bol vypracovaný v predĺženej lehote podľa § 223 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.